



САНДАЛ СААҢЫНАН, КҮӨХ МААЙЫНАН!



¹Чурагчы улгууһун олохтоохторо!

Чурагчы улуунун даялалтын уонна тус бэйэбит ааптыгыттан
Күөх Маай бырааһынныгынан итинник-истинник эбэрдэлиибит!

Уруудыг хэмнэртэн буура бэлэн хүн, дунго-сэргээ, үлэлтэн ивчилтээнчлэртэ дүрлэг ис сулгалаах бугааһынныгынан билгэр. Бу үлэ уонга нл-эйб илгэртэ буолбут дүөрө хүн хас биардын улус олохтооһор сана үлэ саахарын арийдын, үөрүүнү-хөгүүнү тохойлун!

Үдлэн ерө тулпут, элэгтэнсэгтээх, дуулуурдах дьон угууспутун күнгэтэ сайыннараллар. Кинилэр күүрэгтээх үлэгэрин түмүгэд, төрөөбүт угууспут сүүлгата социальнай-экономическай балаһааныгата бөгөргүүр, күнгэтэ тулсар, нөхкэйэр, тууроруммут сорууктары ситийэр, бииртэн-биир ситийин чылычавларын дабайар. Күн бүтүн бу быраһааныык үлэгит дьон чыгыр булуутун, биир санаанан сомогдохуутун арылхайдык түчүлүүр.

Хас биирдийн улууслут дьонугар-сэргэтигэр бу сааскы бырааһынньык – Күөх Маай үгэс үөрүүнү-көтүүнү, сага ситиһини эри адалын! Тус олоххутуг, дьах кэргэннэтигэр дьол-соргу, эл-эйэ элбэрдэсин!

А.Т. НОГОВИЦЫН, Чуранчы улуунун башында,
Я.П. ОКОНЕШНИКОВ, улус Мундубашын председатели.

Күндү Чурапчы улуунун олохтоохтору!

Эийгини "Биір ньыгыл Россия" политической партия Чуратчы улууунаады салаата сандал саас кэлбигинен, ыам айын 1 күнүнэн иттирик-истииник ээрденир!

Билигний хэмжэ ким түмсүүлэх, ким үлэни-
хамнаһы өй- санаа чопчута онгостор, ким илн-эйзэни
тэрийбэр – нийнхэн олобэр сипһинийтэх буслар.
Онон ыам ыйын 1 күнэ – Үлэ, Саас, Эйэ
бырааһынньыга бусларынан, бар дьоммут
түмсүүлэх буслуобут, дойдубут сайдарын туһутар
хас биирдибэт дьобун кылаапытын
күлэрсэниг.

Туругуудын Чурагчлыгт улууфа, тагталлах
Сахабыг сирэ, модун куустэх Ийэ дойдубут
Россия! Барыгытыгар багарыбыт дылы-соргуну,
утуе доруубуйаны, или-эйни, таһаарылыах үлүни,
көсүмүтүк түмүүнү!

“Биір ныйгыл Россия” партия
Цурагчытаады салаатын сжирэтээр
С.А. САРГЫДАЕВ, политехит.

Былаас уонна общество

Муус устар 27 күнүгэр
Өрөспүүбүлүкэбит Ил Дархана Егор
Афанасьевич Борисов тэлийдигэниэ
погоу аһаас эфиргэ тахсан алохтоохтор
ыйыттыларыгар хоруйдапта. Барыта
700 күрүгэ ыйыттыы төлөнүөнүнэн,
улуустарга быйа халбонуу сибдэһинэн,
иптеригэт уонна батсаан сиптэмин погоу
бориһинэн.

Бастаган туран, Егор Афанасьевич
орослуубулугуз күүлүн бар дьонун
эсерттөөгө, дьолу-соргуну, түмсүүлүк
үлөнү багарда.

Элэр ыгачтар өрөспүүбүлүкө күнүн карсаар тэрээниннөртүтөн быһа жолбонон "патриотизм" туһунан ыйыптылар. Егор Афанасьевич ыгачтарга туһайан: "Патриотизм деген өйдөбүл сүрүнүгөн, уопай дьыалага бөрүниитин уонна аастык историбыйытар убаастабылхастык сыһыаннаһыттан турар," — дигэтэ. Патриотическый илтигэ аһаҕас мисэттэр бидиларын ыйан турар, Саха Өрөспүүбүлүкэтин үөрэгин министириттибитигэр "Саха сирин историгга" деген анал предмет кыриитин үөрэтэн көрөлөүтүр сорулаастаат.

2022 сылга, олзобор Өрөспүүбүлүкөбит 100 сайыгар сайшыбыт ханнык таһымна тахсарыгар чогуу сорукутары этэн туран,

тухайн ялчларыг онгоордо. Билэвчээрхэ Алдан куурааха дээрэ асфальт суул туузуутун туһуун, ону сэргэ Уус Майа уомна Кэбзэйн улуустарыгэр сылы эргэчн сырыы тэрлэвчтүн этгэ. Өлөөнэ збон тусуур муоста туһуун эмиз чопчу былаан баарын бизгэртгэ. Үөрөх эйгэтигэр таслоон, нөөкс смеланан үрэтнн сүхх буолуулун, уһулааннар хас биридн нэһилэмэс тутулуохтаахтарын ыйда. Тье хаһайыстыбатын бородуусуята омук сиригэр атыга тахсылтын тэрийн сүрүн болуохтоону ыйлаахтарын этгэ. Нэһилэмнэ ахсаанын туһуун этитигэр өрөспүүбүлүкэ 2022 сыллаахса 1 малүйүнтэрин тахса кэһитэк буслара сабагадарын ыйда.

Кирибит ыйгытылар норуот хаһайыстыбатын бары сакталарын парыйбытара дьон дойдутарын туфутар ыллалларын, былас үлүтүн бэрэ кэтээн спороллорун бигэрэттэ. Ол эрэри, сырдтар-ниһини эрэрэйгэ позитивскай кулутура намыһабын туһунан тыл этиһинэ. Егор Афанасьевич: "Быласка биллэстэх юриптик наада, былас сөггөх быһаары ыһынара олус наадастэх. Хомойуок ниһи,

дэлгэлдэг сэлхүүнээ суух чөлхүү нэмэгдэн бусад
бичиглэлт киригдэх, сымгийг сурах-салгах,
халуунарьх дагвар дийгэ тийгэбт” –
дүгнэлт. Онда бусад, бэлхүү-майг үгүү
етүүгэр улархыгчлар эрэлтөөгүн билсүгдэ.

Эксперты боптуруостарылар ыйытмы
беленча кувиртэ. Онно Ил Дархан биеини
башлыгыныаны Эрестуубутуэ савашта
куусэ контуруолуу оморун бизэрттэ.
Чуспан "Восточный" космодром үлүгүр
токтоон, "Роскосмосны" кылта биңгэ
үлүгүрүн төрүлүбүтүн, контуруол өтүгүр
болжолто уурулары сыдапта. Бу күнүгүр
Правительстүо бэрэсидэтэллин бастакы
солбуушчы ПНАлексеев анык делегацияны
салаан үлүгүн ылга сыйдыарын эттэ.
Экспертэр уонга специалистар үлүгүрүгүр
болжолто баарын тоһоһолон бэлэтэттэ.

Дорубуйа харьстабыгылар промышленнай оройусналар башына туруоруулары эгилер. Сиргэн хостонер баайы тууаныгы, улахан промышленнай тэрилтэлэр үлэтиртэн кемелүһүннэрин, нолуугу толотуу курдук салааны өрөспүүбүдүс улаһынанан илэрэ маанык сыһытталартан костор. Бисе салт аһыра өттүтэр 40 миллиард солкубайдыах үл бөр-

жаңа кириш сайдыгынан сайайсар эбін
булардына, билгени турутуңа, ол сый-
пара 110 миллиард салкубайга тэнеспит.
Ити үбүнөн өрөстүүбүлүз окууларын,
балыңаларын, уфуйаңнарын тутар, хамнас
телүүр. Промышленый тэриттэтэргэ
олуктоок каадыңдары үлүстүн бөлүмтө
каачыгэр сыйлара чогуу этилиит.

Ил Дархан кириисийн утары үгт, элбх, оролсох ышлары өйөөлүн, туризм сайдыгтын уонна демографическай политика туһууш ыытыыларга толору хоруйлапта. Аһаас эфир сыалын ситтэ дигэн сыаналыбыт. Ил Дархан нэһиллөннөүз, обществого, көккө салааларга чөлчү туһаныылары сырыпта, ороскуубулуксигит күнүгэр сайдыыбыт тэтиһин сайлаларыгы өйбүтүн-санаабытын сааһылапта. Онон быһаас уонна общество биһигэ түмээн, үлүнн-хамнаһы тэрийиыбыт эбиһ күдүүрүөхтэх, сыанатин-сага кириһиитри ситиһэн иһиктээххит, кирииске дигэн сыанарыйбакка, иннибигт дикки сайдһн иһиктээххит. Чурагылар, куруутун буларын курулук, түмөүүлөх үлбө-хамнаһа инниһин күөлүгэ сыдыһахтааһыт!

A. ЗАХАРОВ

Улуу Кыайыы күнүн көрсө

“ДЬОКУУСКАЙ -- ААЛЛАХ ҮҮН”

Аливаах-Үүн табигачилар биднийг улуушийн элбх
күнхүстэх сэлдэбэлтэ. Очирлорго, хонс хостуур
үлэнтгэргэ аравс малларыг, астарыг таһьыга
күнхүстэр сэлдэга кэлөөг, кэлнэгн кэмэлөөдлөргө.

Соторутаагыта Ил Түмөн бастайлангай хамгийнхыгшгар депутат А.И. Еремеев салалтанынц, "Историческая память" федеральный партийный программа "притягон 2020 сылта ытыллыыхнах "Трудовой подвиг Атка-Юньских пружперсонажов в годы ВОВ 1941-1945 гг." тэрэһини батэмээһиниң сүбө мууһах ытылаана. Ороспуубукэтээрэни хамгийнхыгш тэрийнэгэ, Председателинц "Бир выжить России!" Саха сиринсөөдү салалтын сэжэртээрэ А. А. Ноговицын бусула. Алдаах-Үүн таһараһылар үлэһобит 8 улуст ан — Хаппастан, Намтан, Алдантан, Таптап, Аммытан, Мэнг-Хаппастан, Уус-Алдантан, Чураччытан рабочий белэххө килэһилининтор. Билинч улууска улуст депутаттарың Сабетин председатели Я.П. Онокинников салалтыныңнах хамгийнхыга үлэһибэ. Итинэ М.М. Мазарова, М.Н. Магвессе, Е. К. Абрамов, Е.Е. Петухов бааллар.

Оросууд бүгдэлтэйн бэлнийдэр болохдоор муу устар 4-11 күүнригэр Докумсай-Алшах-Үүн мэхирхутунан суурууг кылтан кэлхитэр. Састанша билимгэтэк сууруктэр Е.К. Абрамов, С.Ф. Лытвин, А. Р. Новад, В.Г. Доргуева, В. С.

Пестерев, И.А. Олесов, И.М. Спелков, О.О. Максимов, И.И. Пестерев, Н.А. Андросов кытпанылар. Кийин аркылыттан Н.Н. Максимова, „Бизир наалтыл Россия“ партия координатору С.А. Неустрова, „Арктика-Ледя“ бэрэстэбинэго С.А. Еремеева ода сүддьүккүтүлүр.

Делегация Агилж-Уунтэ Сэтэ-Дабан уртлэлтэ анал болно турусда. Үс мнэтэрэ үрдүктээх, дуба уонна холкуосаахтар үлэбэ кибиинистиргэр сүүтүрүр анал сурунаас. Мусра таһымалгаан 1789 үрдүк сүлэр, кырдык дэбэнэ, палта-кууна атырдыан атырар эбит.

Алшах-Үүнгэ билигүн дэс аюлботун кергэтэ. Урут, комуе промышленноһа сайдыбыт күүнгэр 5000 киһигээк бөлүһүтүгэн билигүн 10-ча дьыа баар. 30-ча үлэһиттээк көхсөһэй ньыманын үлэһитир, "Понск" артыал үлэһитир.

Бийиги улсуус Сахабыт сирингэр, чулуутан Илин Эгэр колхуустаахтарыгар көмүс промышленноһыгар көмөлөһүүтү сүктэриллибит олус эппиэтинэстээх соругу чыгастээтик толорбуттарын умнуубат. 2005 сылаахка бу төмөргө аналтыах таһаарсаа сыйдыһыбыт дьон ахтылларын түмэн киингэ тахсыбыта. Киин бөһүөтүсүн тахсыыга федеральнай суол калпыһыгар анал бэлэт туруоруллубута. Бийигин кыһыллоокторгэ анал бэлэтиэр турбурдулаллара былаанналар. Делегация бу сырыһытын Е. В. Петухов күүнүгэ үлүгүн "Саха" НККК-ка түтүттэ.



Убастабилжих асуудлыг, Аалзах-Үүн тагаарын тахыгтыг суллыбыгтар оюлоро, сөннөрө! Адаларыг, эхлээрлэг ахылар, хаартыкылар баар бусуларын, "Сага олох" редакцыгтар А.М. Слещова, Мындагайга Е.Е. Петухова тикээрлэгтар хардабуу.

Александр СТЕПАНОВ

Ханыат бэчээжээ бэриллэр графика: 16 х 00 м. Бэчээжээ бэриллинэ: 16 х 00 м. "Сана олох" редакционной-издательской холбоһука 29.04.2016 с. офсетка бэчээтэннэ. Аадырыһа: 678070, Чурелчы сэл., Карп Марис уул., 26 "а". Индекс: 54907. Ханыат нэдиэлэбэ устэ: олтуорунньука: чэппизгэ уонна субуоттабэ таһар.

Чуригчи-тавазудумен хонд

Сана олох

Автор сурутуу: Эннелер санын
редакциясы тизмелештирмелер менен
түбүлөр буюмдары, Сурутуу айдан
чыгармалары, айдан чыгармалар
жана сурутуу айдан чыгармалары